

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/GZ/2005/114

BETREFT: Bijdrageregeling via privé-rekening van onderwijzend personeel.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangstdatum: 10.10.2005

1.2 Verzoeker

Ouder van een leerling.

1.3 CZB

Een mail van 10 oktober 2005 werd ontvangen op het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur.

Bij mail van 11 oktober 2005 is de verzoeker geïnformeerd over de zittingsdag.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

Als er activiteiten en/of reizen worden georganiseerd door de school moet en we soms storten op de privé-rekening van leerkrachten.

Wat bij blokkering of inbeslagname van deze rekening omwille van echtscheiding, overlijden, wanbetalingen en dergelijke?

3. ZITTING VAN DE COMMISSIE

3.1 Datum en uur

5 december 2005, 13u.

3.2 Kamer

Gemeenschappelijke zitting van de kamer bevoegd voor basisonderwijs en de kamer bevoegd voor secundair onderwijs, de centra voor leerlingenbegeleiding, het deeltijds kunstonderwijs en het volwassenenonderwijs.

3.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

Luc Muylaert, Nele Willems, Etienne Becuwe, Jean Dujardin.

3.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Ouder.

4. ADVIES

4.1 Regelgeving

* 25 februari 1997 - Decreet basisonderwijs

Art. 27

§ 1. In de door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde basis-, kleuter- of lagere scholen kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd. Evenmin kunnen bijdragen worden gevraagd voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

§ 3. Na overleg binnen de schoolraad bepalen de schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend.

* Omzendbrief BaO 2002/3 van 21 februari 2002 betreffende het zorgvuldig bestuur in het basisonderwijs

* 13 juli 2001 - Decreet betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek

Art. V.13 In het door de Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd voltijds secundair onderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd.

Na overleg binnen de schoolraad bepalen schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend. Deze regeling wordt schriftelijk aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen meegedeeld.

* Omzendbrief SO 78 van 27 november 2001 betreffende het zorgvuldig bestuur in het secundair onderwijs.

4.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

4.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangebrachte feiten en de geldende regelgeving.

4.4 Advies

Internationale verdragen, de grondwet en het decreet basisonderwijs voorzien dat er in het door de Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Verder kunnen geen bijdragen gevraagd worden voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn in het kader van de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen.

Het principe van kosteloos onderwijs betekent niet dat aan de ouders geen geld gevraagd mag worden maar betekent wel dat er geen inschrijvingsgeld gevraagd mag worden en dat ze niet moeten betalen voor datgene wat noodzakelijk is in het kader van de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen.

In zijn arrest 28/92 van 2 april 1992 heeft het Arbitragehof de tweedeling aanvaard: enerzijds kosteloze toegang voor het leerplichtonderwijs waarbij rechtstreekse of onrechtstreekse schoolgelden geen beperking mogen vormen en anderzijds het vragen van een bijdrage voor didactisch materiaal en voor bepaalde activiteiten, zonder dat deze de kosten van noodzakelijke en geleverde goederen of prestaties mag overschrijden.

Aanvullend aan het noodzakelijke onderwijsprogramma kunnen er onderwijsactiviteiten en een dienstverlening voor leerlingen georganiseerd worden die niet noodzakelijk zijn in het kader van de eindtermen of ontwikkelingsdoelen, zowel binnen of buiten de lestijden en al of niet binnen de schoolgebouwen. Hiervoor geldt het principe van de kosteloosheid voor het basisonderwijs niet. Het gaat om een afzonderlijke dienstverlening die niet verplicht is en waarvoor een bijdrage aan de ouders gevraagd kan worden.

De Commissie zorgvuldig bestuur is hierbij van oordeel dat schoolreizen volledig inzake verzekering, financieel beheer, inhoud e.a. onder de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur vallen. Een schoolbestuur blijft o.a. financieel verantwoordelijk voor de organisatie van een uitstap, mochten de ervoor geïnde gelden op een rekening op naam van een leerkracht niet meer beschikbaar komen. Van ouders kan niet verwacht worden dat ze een tweede keer een bijdrage leveren om één bepaalde geplande uitstap alsnog te laten doorgaan.

Verder bepaalt de onderwijsregelgeving dat het schoolbestuur verantwoordelijk is voor de bijdrageregeling en afwijkingen voor minder gegoede ouders. De onderwijsregelgeving bevat ook participatierechten van leerlingen en ouders inzake financiële bijdrage aan de school. Door een bijdrage voor soms aanzienlijke bedragen inzake uitstappen over te laten aan onderwijzend personeel verliest het schoolbestuur ter zake inzage en controle.

Het is dan ook noodzakelijk dat het financieel beheer van schoolreizen onder verantwoordelijkheid loopt van het schoolbestuur, door een opdracht aan de directie en/of het administratief personeel.

Het kan verder niet de bedoeling zijn dat onderwijzend personeel instaat voor de administratieve organisatie van schoolreizen. In dit verband zijn er omzendbrieven inzake planlast (BAO/2002/07 van 17/06/02 en SO/2002/03 van 08/07/2002), waarin gesteld wordt dat onderwijzend personeel moet beschermd worden tegen allerlei administratieve opdrachten die niet tot de kerntaak van opvoeden en leren behoort.

De Commissie zorgvuldig bestuur stelt voor dat de schoolbesturen vermijden dat gelden bestemd voor schoolreizen en die verzameld worden onder de eindverantwoordelijkheid van de school, op een persoonlijke rekening bewaard worden. Het is zonder meer aan te bevelen dat deze gelden bewaard worden hetzij op een bijzondere rekening die ofwel geopend wordt door de school zelf, ofwel in voorkomend geval, door de leerkracht die zich bezighoudt met de organisatie van de schoolreis. In beide gevallen dient vermeden dat er vermenging is van vermogens. De mogelijke discussies ter zake in de lokale onderwijsgemeenschap met verstoring van het onderwijsproces, kunnen vermeden worden door het schoolbestuur de verantwoordelijkheid die haar is toegekend te laten opnemen. Ter bescherming van ouders, leerlingen en personeel, hoort het dus tot de taak van het schoolbestuur het innen van bijdragen op privé-rekeningen van personeel in opdracht van de school te vermijden.

Brussel, 5 december 2005

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter